

DENK DEN HAAG

stem
DENK

**VOOR EEN BETAALBAAR
EN BEREIKBAAR DEN HAAG**

18 MAART 2026
Gemeenteraadsverkiezingen

INHOUDSOPGAVE

1	Voorwoord politiek leider Stephan van Baarle	3-4
2	Voorwoord Lijsttrekker Nur Icar	5-7
3	Armoedebestrijding & Economie	8-11
4	Wonen & Buitenruimte	12-15
5	Onderwijs & Cultuur	16-18
6	Gelijkheid & antidiscriminatie	19-22
7	Arbeidsmigranten & statushouders	23-25
8	Mobiliteit & Parkeren	26-28
9	Zorg & Sport	29-31
10	Duurzaamheid & Klimaat	32
11	Veiligheid	33-34
12	Goed Bestuur	35-36
13	Gemeentefinanciën en lasten	37-38

1.VOORWOORD

STEPHAN VAN BAARLE

Beste kiezer,

Op 18 maart 2026 kies jij de leden van de gemeenteraad van jouw gemeente. Ik vraag jouw vertrouwen om op deze belangrijke dag je stem te geven aan DENK!

De gemeente is namelijk de overheid waar je het meeste van merkt in je dagelijkse leven. Of het nu gaat om een veilige en schone straat, het tegengaan van armoede in je wijk, het bouwen van betaalbare woningen of het realiseren van voldoende parkeerplekken: jouw gemeente gaat hierover. Daarom is het van groot belang om op 18 maart 2026 ervoor te zorgen dat DENK zo groot mogelijk wordt in jouw gemeente, zodat DENK in de gemeenteraad krachtig voor jouw belangen kan opkomen. Het geluid van DENK is onmisbaar in de politiek.

DENK zorgt ervoor dat de mensen die vergeten worden door de gevestigde partijen eindelijk een plek krijgen aan de tafel waar de besluiten worden genomen.

Ik roep jou dan ook op om ervoor te zorgen dat jouw geluid niet wordt gemist in de gemeenteraad, door op 18 maart 2026 op DENK te stemmen! Jij weet wat je aan DENK hebt: een politieke partij die altijd voor je opkomt en strijdt voor jouw rechten! Ook lokaal moeten wij zorgen voor een overheid die iedereen gelijkwaardig behandelt, ervoor zorgen dat discriminatie wordt bestreden en voorkomen dat er wordt meegewerkt aan beleid dat de rechten van Nederlanders bedreigt. DENK is daarin jouw belangrijkste bondgenoot!

Naast de zo belangrijke strijd voor gelijke rechten, zet DENK zich natuurlijk ook in voor een beter leven voor alle inwoners van ons mooie land. Wij willen werk maken van meer betaalbare woningen en alles op alles zetten dat mensen weer ruimte voelen in de portemonnee. Wij willen armoede uitbannen en ons inzetten voor toegankelijke zorg.

Op 18 maart 2026 kan jij met een stem op DENK werk maken van gelijke rechten en een beter leven voor ons allemaal. Ik vraag daarom jouw steun bij de komende gemeenteraadsverkiezingen.

Stem op 18 maart 2026 op DENK!

Stephan van Baarle
Politiek leider DENK

2.VOORWOORD ***NUR ICAR***

In 2022 brak DENK door in Den Haag met maar liefst twee zetels in de gemeenteraad. Daarna volgde ook een plek in de coalitie. Dankzij onze inzet en jullie stemmen hebben we dit samen bereikt. Een duidelijk signaal van duizenden Hagenaren die zich niet langer ongezien en ongehoord willen voelen. Samen met mijn collega's Adeel Mahmood en Beytullah Çelik heb ik mij de afgelopen jaren keihard ingezet om het geluid van die mensen naar het stadhuis te brengen.

Met trots kijk ik terug op wat wij hebben bereikt. Niet omdat het genoeg is, want we zijn er nog lang niet. Maar omdat het laat zien wat er mogelijk is wanneer je opkomt voor rechtvaardigheid, inclusiviteit en gelijke kansen. Dankzij onze inzet is er eindelijk ruimte gekomen voor een islamitische begraafplaats met eeuwige grafrust in Den Haag. Een waardige plek voor de generaties die hebben bijgedragen aan de welvaart

en het welzijn van dit land. Zij verdienen een eeuwige grafrust, dicht bij hun dierbaren.

De afgelopen periode hebben we laten zien dat investeren in achtergestelde wijken echt het verschil maakt. We hebben 7 miljoen euro vrijgemaakt voor de winkelstraten in de Schilderswijk en Transvaal, omdat buurten bloeien dankzij succesvolle ondernemers die hun wijk vooruithelpen. Ook introduceerden we gratis openbaar vervoer voor kinderen van 4 tot 11 jaar, zodat geen enkel kind wordt buitengesloten door vervoersarmoede.

Verder maakten we 3 miljoen euro extra vrij voor afvalbestrijding, om duidelijk te maken dat de schoonmaak van onze wijken prioriteit heeft. We hebben bovendien de verbinding tussen de Schilderswijk en Transvaal behouden door niet akkoord te gaan met de eerdere plannen voor het

Hobbemaplein, daardoor blijven de rijrichtingen zoals ze zijn. Ook hebben we de uitbreiding van betaald parkeren in Laak en Rustenburg-Oostbroek tegengehouden. Dankzij DENK is er nu eindelijk beweging gekomen bij de pollers op de Hoefkade en de Parallelweg.

Tot slot werken wij aan een groener Den Haag. We investeren miljoenen in versteende wijken die al lange tijd achterlopen in vergroening en verduurzaming. Dankzij onze inzet komen er nu ook luchtfilters op de Vaillantlaan, waardoor de luchtkwaliteit voor bewoners verbetert. Daarnaast pakken we kinderarmoede aan met 2,5 miljoen euro extra, omdat geen enkel kind in onze stad honger mag hebben of met een achterstand mag opgroeien. De inzet van de afgelopen jaren nemen wij nu mee met bijzondere aandacht voor de uitdagingen en kansen in Zuidwest, Laak en Leidschenveen-Ypenburg.

Wij blijven vastberaden in onze strijd tegen racisme en discriminatie. In werk, onderwijs en wonen kijken wij niet weg, maar grijpen we in waar we nodig zijn. Door onze inzet zijn vieringen zoals Ketī Kotī, Eid ul-Fitr en Divali inmiddels erkende en gerespecteerde feestdagen in onze stad. Maar ons werk is nog niet klaar.

DENK gaat door, omdat wij geloven in een stad waar ieder kind gelijke kansen krijgt en waar iedereen, ongeacht naam, buurt of achtergrond, zich thuis kan voelen. De gemeenteraadsverkiezingen in maart bepalen welke richting onze stad opgaat. Wordt er gekozen voor een stad die iedereen meeneemt, of voor een stad die mensen achterlaat?

Denk met ons mee over de koers die wij de komende vier jaar willen voortzetten:

- Gelijkwaardigheid is een basisrecht;
- Wij blijven vechten voor betaalbare en voldoende (sociale) huurwoningen en een halt op torenhoge parkeertarieven;
- Wij blijven investeren in buurten en gemeenschappen waar het nu ontbreekt aan kansen;
- Wij verbeteren de bereikbaarheid en doorstroming van het autoverkeer, zodat files en drukte in bepaalde gebieden eindelijk worden aangepakt.

DENK heeft laten zien dat verandering geen droom is, maar iets dat we samen werkelijkheid maken. We bouwen aan een stad waar elke stem telt, waar elke straat toekomst ademt en waar niemand aan de zijlijn hoeft te staan. Samen tillen we Den Haag naar een hoger niveau.

We brengen HOOP.
DENK groot.

Namens de fractie van DENK Den Haag,
Lijsttrekker | Nur Icar

ARMOEDEBESTRIJDING & *ECONOMIE*

3

Iedereen heeft recht op sociale bestaanszekerheid: een leefbaar inkomen, een veilige woning en perspectief op een stabiele toekomst. Niemand mag aan de zijlijn staan. Armoede past niet in een welvarend land als Nederland, maar toch groeit de stille armoede. Door de stijgende kosten raken steeds meer mensen financieel uitgeput. Zelfs voltijdwerkers zien hun koopkracht dalen en kunnen basisuitgaven steeds moeilijker dragen. Deze toenemende onzekerheid is het gevolg van jarenlange, onrechtvaardige beleidskeuzes. Daar mogen we ons nooit bij neerleggen.

Met gericht en menselijk beleid kunnen we voorkomen dat mensen in structurele armoede terechtkomen. DENK wil dat de gemeente investeert in preventie, ondersteuning en maatwerk, zodat niemand

buiten de boot valt. Een betrouwbaar bestuur staat naast mensen en niet tegenover hen. Daarom willen we af van harde, wantrouwende benaderingen bij het verstrekken van uitkeringen en toeslagen. De menselijke maat moet leidend zijn.

Het recht op bestaanszekerheid moet voor iedereen gegarandeerd worden met de volgende voorstellen:

- ◆ 1. Haags Prijzenpact: vrijwillige deelname van ondernemers die vaste, lage prijzen hanteren voor basisproducten zoals brood, melk, groente en luiers, in ruil voor gerichte gemeentelijke lastenverlichting;
- ◆ 2. Extra investeringen in armoedebeloid, met sterke inzet op vroegsignalering zorg en maatschappelijke organisaties;

- ◆ **3.** Verruimde minimaregelingen: automatische kwijtschelding, hogere scholierenvergoeding, laptops voor kinderen en versoepeling voor zzp'ers;
- ◆ **4.** Uitbreiding van de soepbus voor dak- en thuislozen, waarbij ook rijstgerechten worden aangeboden;
- ◆ **5.** Structurele steun voor voedselbanken, inclusief halal voedselbanken; gratis gezonde schoolmaaltijden blijven beschikbaar;
- ◆ **6.** De gemeente pakt financiële problemen stevig aan: problematische schulden worden opgekocht en omgezet in haalbare regelingen, en malafide incassobureaus krijgen sancties;
- ◆ **7.** Laagdrempelige loketten voor schuldhulp en juridische ondersteuning in elke wijk;
- ◆ **8.** Gratis trainingen in budgetbeheer en financiële planning voor jongeren en volwassenen;
- ◆ **9.** Meer capaciteit in schuldhulpverlening zodat inwoners direct terechtkunnen, ook wordt

ingezet op snelle verwijdering van onterechte BKR-registraties;

- ◆ **10.** Winter energiehulpteams ondersteunen kwetsbare huishoudens deur-aan-deur bij energiebesparing en acute problemen;
- ◆ **11.** Actieve samenwerking met religieuze instellingen vanwege hun belangrijke rol in het ondersteunen van inwoners;

Inkomen en werk voor iedereen

Wij willen investeren in mensen, hun kansen vergroten en hen ondersteunen om actief mee te doen in de Haagse economie. Werk, opleiding en ondernemerschap zijn daarvoor essentieel. Actieve deelname, ook voor inwoners met een uitkering, vergroot hun toekomstperspectief, inkomen en zelfstandigheid en draagt bij aan een circulaire Haagse economie.

Daarom wil DENK dat inwoners met een uitkering of bijstand, waaronder statushouders, de kans krijgen om een eigen onderneming te starten zonder direct gekort te worden. Zo stimuleren we ondernemerschap zonder mensen in financiële onzekerheid te brengen en is de stap om uit de bijstand te komen op termijn ook kleiner.

Op basis van deze visie stelt DENK de volgende maatregelen voor:

- ◆ 1. Stage- en werkgarantie voor jongeren tot 27 jaar, daarbij kijken we ook naar subsidies voor bedrijven die deze jongeren aannemen.
- ◆ 2. Een menselijke benadering in de bijstand, waarbij begeleiding naar werk gebeurt met maatwerk en ondersteuning in plaats van wantrouwen.
- ◆ 3. Afschaffen van regels die mensen afrekenen of belemmeren, zodat iedereen de hulp krijgt die nodig is. Menswaardig bestuur wordt de norm.
- ◆ 4. Haaglanden Leert Door wordt een structureel programma, zodat om- en bijscholing voor iedereen toegankelijk blijft.
- ◆ 5. Pilot 'Ondernemen vanuit de bijstand' van twee jaar, waarbij inwoners een bedrijfsplan kunnen indienen en bij goedkeuring:

- Worden vrijgesteld van gemeentelijke belastingen;
- Worden inkomsten uit de onderneming in de eerste twee jaar niet gekort op de uitkering;
- Worden de voordelen in het laatste jaar geleidelijk afgebouwd.

Groeien door te ondernemen

DENK streeft naar een economie waarin iedereen profiteert van welvaart en waarin duurzaamheid wordt bevorderd en sociale rechtvaardigheid centraal staat. De afgelopen jaren heeft DENK laten zien dat economisch beleid sterker wordt wanneer de gemeente echt samenwerkt met ondernemers.

Onder leiding van wethouder Nur Icar is een nieuwe, praktische koers ingezet. Zo zijn de regels versoepeld, is er meer duidelijkheid gekomen voor ondernemers en worden zij beter betrokken bij besluiten die hen raken. Een goed voorbeeld hiervan is de Haagse Markt, waar regels zijn versoepeld en waar met een nieuw magazine en gerichte promotie de zichtbaarheid van ondernemers sterk is toegenomen.

Deze aanpak heeft het ondernemersklimaat in onze stad merkbaar verbeterd.

Deze resultaten laten zien dat Den Haag vooruitkomt wanneer we kiezen voor lokaal investeren. Sterke winkelstraten, goed functionerende markten en een gezonde wijk-economie zorgen voor banen, levendige buurten en een eerlijkere verdeling van kansen. Toch worden ondernemers nog te vaak geraakt door langdurige werkzaamheden, onduidelijke procedures of beperkte ondersteuning. Een stad die op ondernemers leunt, moet hen ook beschermen wanneer het moeilijk wordt.

Daarom kiest DENK voor een economie die begint in de wijken met beleid dat groei ten goede laat komen aan de stad zelf door:

- ◆ 1. Steun voor het Midden- en Kleinbedrijf (MKB): we zetten een ondernemersfonds op en introduceren renteloze leningen en vouchers voor startende ondernemers;
- ◆ 2. De gemeente gaat vaker inkopen bij Haagse ondernemers, zodat geld in de stad blijft en de wijk-economie groeit;
- ◆ 3. Bedrijfscontactfunctionaris in elk stadsdeel;
- ◆ 4. Blijvende investeringen in winkelstraten, uitstraling, veiligheid en duurzame voorzieningen;
- ◆ 5. Ondernemers krijgen sneller een nadeelcompensatie wanneer werkzaamheden van de gemeente hun bereikbaarheid of omzet aantoonbaar onder druk zetten;
- ◆ 6. Een toekomstbestendige Haagse Markt met slimme aanpassingen, zodat de markt ook bij slecht weer aantrekkelijk en goed bezocht blijft.

WONEN & ***BUITENRUIMTE***

De woningnood is groter dan ooit. Studenten lopen vast door strenge regels rondom verkamers, starters kunnen niet zelfstandig wonen door hoge prijzen, en gezinnen en ouderen vinden moeilijk een passende woning. Daarom zet DENK zich in voor het bouwen van betaalbare en beschikbare woningen, maar ook voor het versoepelen van onnodige beperkingen op bestaande bouw, zodat er sneller oplossingen komen voor de druk op de woningmarkt. Het is daarnaast essentieel dat niemand op straat terechtkomt. Het voorkomen van dak- en thuisloosheid blijft een belangrijk uitgangspunt.

Niet alleen woningen, maar ook de buitenruimte bepaalt of mensen zich thuis voelen. Veilige straten, schone parken en toegankelijke speelplekken zorgen ervoor dat

buurten bloeien. Tegelijkertijd zijn er wijken waar veel achterstand is en voorzieningen tekortschieten. DENK wil deze scheefgroei rechtzetten en zorgen voor inclusieve, gezonde wijken waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten.

Daarom kiezen wij voor de volgende aanpak:

- 1. De gemeente neemt meer regie in de woningbouw en hanteert een vaste verdeling: 40% sociaal, 40% betaalbaar middenhuur/koop en 20% hoger segment;
- 2. Belemmerende regels worden afgeschaft en de plancapaciteit wordt vergroot;

- ◆ **3.** Doorstroom wordt bevorderd via woningruil en financiële steun, zoals verhuisvergoedingen en een bonus van €2.500 voor het vrijmaken van een woning;
- ◆ **4.** Starters en gezinnen uit de regio krijgen voorrang op 50% van de beschikbare woningen;
- ◆ **5.** Bepaalde woningen worden gereserveerd voor studenten, starters, ouderen, statushouders en inwoners met een beperking;
- ◆ **6.** Er wordt geïnvesteerd in cultuursensitieve woonvormen, zoals zorghotels en ouderenwoningen voor onder meer Chinese, Turkse, Marokkaanse en Hindoestaanse inwoners;
- ◆ **7.** Er komt een rentevrije, halal-proof starterslening en er wordt onderzoek gedaan naar mogelijkheden voor huurkoop;
- ◆ **8.** Functiewijzigingen van panden voor maatschappelijke, religieuze of culturele doeleinden worden mogelijk gemaakt. In Leidschenveen-Ypenburg wordt ruimte gereserveerd voor een islamitisch cultureel centrum en in Wateringse Veld wordt de behoefte aan een islamitisch cultureel centrum actief ondersteund;
- ◆ **9.** Het realiseren van de Islamitische begraafplaats in Ypenburg zetten we voort;
- ◆ **10.** Het toezicht op woningcorporaties wordt aangescherpt. Schimmelwoningen moeten worden aangepakt, woningen met energielabel E/F/G in Zuidwest moeten binnen 24 maanden worden verbeterd en terugkeergaranties bij renovatie of sloop worden strikt gehandhaafd.

Toegankelijke woningmarkt

DENK strijdt voor een toegankelijke woningmarkt die vrij is van speculatie en discriminatie. Nieuwe wetgeving, zoals de Wet opkoopbescherming en de Wet goed verhuurderschap, geeft de gemeente Den Haag extra middelen om hiertegen op te treden. DENK wil dat onze gemeente deze instrumenten volledig benut om betaalbaar en eerlijk wonen voor iedereen te waarborgen.

Daarnaast blijkt dat Den Haag ongeveer 20.000 leegstaande panden heeft die beter kunnen worden ingezet. In 2026, wanneer de nieuwe leegstandswet ingaat, wil DENK dat tijdelijke verhuur via deze wet mogelijk wordt gemaakt en dat de gemeente het mandaat krijgt om deze panden actief te benutten voor studenten en spoedzoekers. Dit draagt bij aan een slimmer en doelgerichter woonbeleid.

Daarom stellen wij het volgende voor:

- ◆ 1. Alle wijken met een tekort aan betaalbare koopwoningen vallen onder de opkoopbescherming. De Pandbrigade houdt toezicht op de zelfbewoningsplicht van 36 maanden. Zo worden beleggers teruggedrongen;
- ◆ 2. De gemeente handhaaft actief op huurprijsbescherming, zodat ook het middensegment eerlijk en transparant wordt gereguleerd;
- ◆ 3. Makelaars en verhuurders die discrimineren worden streng aangepakt, onder meer met een openbaar gemeentelijk register van overtreders en passende sancties;
- ◆ 4. Huurders krijgen betere ondersteuning via een gemeentelijke huurprijschecker, voorlichtingscampagnes en gratis juridisch spreekuur in iedere wijk;
- ◆ 5. De gemeente voert structureel mystery-guest onderzoeken uit bij selectie, verhuur en verkoop om discriminatie en misleiding op te sporen en te bestrijden;
- ◆ 6. Er komt ruimte voor experimentele en collectieve woonvormen naar Weens model, zodat nieuwe en betaalbare manieren van wonen worden gestimuleerd.

Extra investeren voor gelijke kansen in achtergestelde wijken

Er bestaan grote en onacceptabele verschillen tussen wijken in onze gemeente. In buurten zoals Moerwijk, Transvaal, Spoorwijk en het Laakkwartier wonen veel mensen in slecht onderhouden woningen, met schimmel, vocht en tocht. Deze wijken kampen bovendien met minder groen, minder veilige ontmoetingsplekken, een hogere werkdruk voor wijkteams en achterstallig onderhoud in de openbare ruimte. Dit zorgt voor ongezonde woonomstandigheden, minder veiligheid en minder kansen voor bewoners.

DENK vindt dat geen enkele wijk achtergelaten mag worden. Daarom willen wij dat de wijken met de grootste problemen als eerste worden aangepakt. De gemeente moet hierin duidelijke keuzes maken en gericht investeren om gezondheidsverschillen te verkleinen, leefbaarheid te verbeteren en energiearmoede terug te dringen.

Daarom stellen wij de volgende maatregelen voor:

- 1. De gemeente start een stevige lobby richting het Rijk om de Nationale Programma's uit te breiden, zodat achterblijvende wijken structureel meer middelen krijgen. Voor de Schilderswijk moet een

investeringstraject van 15 jaar komen, vergelijkbaar met Rotterdam-Zuid;

- 2. Moerwijk, Transvaal en Spoorwijk krijgen prioriteit bij investeringen in leefbaarheid, veiligheid en buurtontwikkeling;
- 3. Er komen extra groenvoorzieningen, speelpleinen en veilige ontmoetingsplekken in wijken waar deze ontbreken, met aandacht voor verlichting en goed onderhoud;
- 4. Openbare ruimtes krijgen een stilte- en gebedsruimtes en worden beter toegankelijk voor mensen met een beperking;
- 5. Buurtcoaches en wijkteams worden uitgebreid en krijgen vaste professionals;
- 6. Afvaldiensten en handhaving hierop worden verbeterd in wijken die nu achtergesteld zijn;
- 7. Woningen met de slechtste energielabels krijgen prioriteit bij verduurzaming, zodat schimmelwoningen en energiearmoede sneller worden aangepakt;
- 8. De subsidies voor isolatie en energiebesparing worden uitgebreid, met voorrang voor lage- en middeninkomens.

ONDERWIJS & *CULTUUR*

5

Onderwijs vormt de basis voor de toekomst van kinderen en jongeren. Het helpt hen hun talenten te ontdekken en later een plek in de samenleving te vinden. Maar in Den Haag zien we dat niet ieder kind dezelfde kansen krijgt. Onder advisering, lange wachtlijsten en een tekort aan passende ondersteuning zorgen ervoor dat het systeem tekortschiet.

In 2023 ontving het college een zorgenbrief over thuiszitters. Dat was een duidelijk signaal dat het systeem voor passend onderwijs vastloopt. Steeds meer kinderen zitten thuis omdat zij geen plek kunnen vinden in het onderwijs dat zij nodig hebben. Ouders weten vaak niet waar ze terecht kunnen met vragen of problemen en ervaren dat klachten niet voldoende worden opgepakt.

Ook binnen het speciaal onderwijs lopen kinderen vast. Er is geen centraal aanspreekpunt, waardoor ouders met meerdere contactpersonen tegelijk moeten schakelen

zonder dat iemand het totale overzicht heeft. Daarnaast zien we dat kinderen thuis komen te zitten omdat zij als 'niet schoolbaar' worden bestempeld, komt er geen passend onderwijs tot stand en blijven zij zonder daginvulling. Door het gebrek aan andere ontwikkelingsgerichte activiteiten ontstaat er vervolgens nog meer achterstand, met alle gevolgen van dien. Dit laat zien dat het huidige systeem niet aansluit op wat kinderen en ouders daadwerkelijk nodig hebben.

Kinderen mogen niet tussen wal en schip vallen en ouders moeten kunnen rekenen op een systeem dat werkt in plaats van tegenwerkt.

Elk kind verdient een eerlijke kans om zich te ontwikkelen en daar blijft DENK zich voor inzetten, door:

- ◆ 1. Gratis ouderprogramma met lessen over schooladviezen, digitale vaardigheden, opvoedondersteuning en huiswerkbegeleiding;

- ◆ **2.** DENK staat pal voor artikel 23 van de Grondwet en ondersteunt de groei van islamitisch onderwijs. Den Haag blijft een stad waar ruimte is voor bijzondere scholen en diversiteit in onderwijsvormen;
- ◆ **3.** De gemeente werkt niet mee aan het wetsvoorstel Toezicht op Informeel Onderwijs, omdat dit grondrechten van religieuze gemeenschappen aantast. Weekendscholen die een positieve maatschappelijke bijdrage leveren worden juist financieel ondersteund;
- ◆ **4.** Er komt extra subsidie voor werkdrukvermindering in het onderwijs en blijvende subsidies voor talentontwikkeling;
- ◆ **5.** Er wordt een noodplan ingevoerd tegen het lerarentekort, ook krijgen leraren voorrang op Haagse woningen;
- ◆ **6.** Alle noodzakelijke leermiddelen worden gratis beschikbaar gesteld aan gezinnen met een laag inkomen;
- ◆ **7.** Scholen worden gestimuleerd om meertalig onderwijs aan te bieden, waaronder Arabisch, Turks en Chinees. Ook komt er meer aandacht voor de slavernijgeschiedenis, het koloniale verleden en migratiegeschiedenis;
- ◆ **8.** Binnen maximaal zes weken krijgt elke leerling passend onderwijs of ondersteuning, zodat niemand langdurig buiten het systeem valt;
- ◆ **9.** Scholen worden versneld gerenoveerd en verduurzaamd, met prioriteit voor Zuidwest, Laak en Transvaal;
- ◆ **10.** Een Haagse Lerarenpas die gratis OV, korting op sportlocaties en andere voordelen biedt;
- ◆ **11.** Er komt een gemeentelijk loket waar tolken worden bijgeschoold over het onderwijs, schooladviezen en ouderbetrokkenheid. Scholen kunnen via dit loket betaalbare, goed getrainde tolken inzetten wanneer taal een barrière vormt.

Cultuur

Cultuur verbindt mensen en geeft ruimte aan creativiteit en ontwikkeling. Kinderen en jongeren moeten al vroeg de kans krijgen om kunst en cultuur te ontdekken, ongeacht het inkomen van hun ouders. Cultuur mag niet alleen toegankelijk zijn in musea en theaters, maar moet zichtbaar, bereikbaar en betaalbaar zijn in alle wijken van de stad. DENK wil dat Den Haag hierin een voorbeeldstad wordt.

Daarom pleiten we voor een Haagse Pas, vergelijkbaar met de Rotterdampas, zodat alle kinderen en ouders los van hun financiële situatie toegang krijgen tot culturele activiteiten, musea, sport en vrijetijdsbesteding. Ook kleinere culturele ondernemers die willen aansluiten, moeten gemeentesubsidies krijgen, zodat ons culturele aanbod divers blijft.

Daarnaast vindt DENK het belangrijk dat de geschiedenis van arbeidsmigranten in Den Haag beter zichtbaar wordt. Er is nog geen vaste plek waar dit verhaal wordt verteld, terwijl tentoonstellingen en culturele projecten juist kunnen zorgen voor herkenning, kennis en verbinding tussen gemeenschappen. Cultuur moet inspireren, verbinden en iedereen de ruimte geven om mee te doen.

Daarom stelt DENK voor:

- ◆ 1. Een Haagse Pas die cultuur, sport en activiteiten toegankelijk maakt voor middeninkomens; net als de Rotterdampas biedt deze pas gereduceerde prijzen;
- ◆ 2. Gratis toegang tot gemeentelijke musea en culturele instellingen voor kinderen en gezinnen met een laag inkomen;
- ◆ 3. Initiatieven van onderbelichte gemeenschappen krijgen ruimte voor tentoonstellingen en evenementen in Den Haag;
- ◆ 4. Een programma voor Jonge Culturele Ambassadeurs die helpen lokale culturele activiteiten te promoten en versterken;
- ◆ 5. Den Haag faciliteert inclusieve vieringen van nationale feestdagen zoals Ketikoti en religieuze feestdagen zoals Eid ul-Fitr en Divali; dit sluit aan bij het bestaande programma Haags Vieren dat wordt voortgezet en uitgebreid;
- ◆ 6. Een vaste plek waar de geschiedenis en erfgoed samenkomen om de bijdrage van arbeidsmigranten zichtbaar te maken;
- ◆ 7. Meer steun voor kleine culturele ondernemers via subsidies en deelname aan de Haagse Pas;
- ◆ 8. We introduceren een nieuw HaSchiBa-festival 2.0.

GELIJKHEID & ***ANTIDISCRIMINATIE***

6

Sinds de oprichting strijdt DENK voor gelijke kansen. Wij geloven in een Nederland waarin het niet uitmaakt waar je wieg heeft gestaan of hoe je eruitziet. Door de inzet van DENK wordt discriminatie steeds vaker erkend als een groot probleem dat niet alleen individuele mensen raakt, maar ook de vooruitgang van ons land belemmert. Discriminatie en racisme houden mensen tegen om het beste uit zichzelf te halen en zorgen voor verdeeldheid.

Daartegenover stellen wij het verhaal van gelijkwaardigheid. DENK ziet diversiteit als een kracht voor onze samenleving. Dit zijn de basiswaarden waarmee wij strijden voor een eerlijke en rechtvaardige gemeente.

Diversiteit is volgens DENK een kracht die benut moet worden. Onze stad is door de jaren heen gegroeid en gevormd door verschillende culturen en invloeden, en juist deze veelzijdigheid brengt nieuwe ideeën, creativiteit en vooruitgang voort. DENK wil dat Nederland diversiteit koestert in plaats van vreest en dat ieder individu zich gerespecteerd voelt.

Nederlanders die in onze gemeente zijn geboren hoeven niet te integreren; integratie is bedoeld voor nieuwkomers, niet voor mensen die hier inmiddels hun wortels hebben. Wij zijn vastberaden om discriminatie uit te bannen en gelijkwaardigheid te versterken. Daarom moet de gemeente de strijd tegen discriminatie, in al haar vormen, met de hoogste urgentie voeren.

Voer de strijd tegen institutioneel racisme op Discriminatie gebeurt niet alleen tussen mensen, maar zit ook diep verankerd in beleid en systemen. Onder advisering in het onderwijs, etnische profilering door de politie en discriminerende algoritmes bij de overheid laten zien dat institutioneel racisme nog steeds keiharde werkelijkheid is.

DENK eist daarom een integrale en doortastende aanpak, waarbij de gemeente het voortouw neemt en laat zien dat het wel anders kan:

- ◆ 1. Er komt ieder jaar een Haags discriminatiedashboard dat openbaar en duidelijk per sector laat zien waar problemen spelen;
- ◆ 2. We stoppen met het stigmatiseren van geboren Hagenaars. Integratie is uitsluitend voor nieuwkomers;
- ◆ 3. Er wordt een onafhankelijke gemeentelijke coördinator voor discriminatiebestrijding aangesteld;
- ◆ 4. We werken actief samen met moskeeën, kerken en tempels om vertrouwen en veiligheid te versterken;
- ◆ 5. Al het gemeentelijke beleid wordt gecontroleerd op discriminatie;
- ◆ 6. Gemeenteambtenaren moeten klachten volledig onafhankelijk kunnen melden;
- ◆ 7. We voeren diversiteitsquota in bij de gemeente en halen barrières weg zodat mensen kunnen doorgroeien naar hogere schalen;
- ◆ 8. Subsidieorganisaties krijgen een verplicht diversiteitskeurmerk en moeten aantonen hoe zij discriminatie tegengaan;
- ◆ 9. Bedrijven of instellingen die hebben gediscrimineerd, sluiten wij vijf jaar uit van gemeentelijke samenwerking;
- ◆ 10. We voeren mystery-guestonderzoeken uit bij makelaars, werkgevers en uitzendbureaus;
- ◆ 11. De gemeente gebruikt geen afkomstgegevens in risicomodellen;

- ◆ **12.** Er komt extra budget voor de veiligheid van religieuze instellingen;
- ◆ **13.** De gemeente faciliteert geen demonstraties die aanzetten tot haat. Schennis van religieuze geschriften, zoals Koranverbrandingen, krijgt hier geen ruimte;
- ◆ **14.** We blijven opkomen voor woonwagenbewoners, Reizigers, Roma en Sinti en bestrijden discriminatie tegen deze groepen actief.

Bewustwording en acceptatie

DENK beschouwt educatie en bewustwording als cruciale instrumenten in de bestrijding van discriminatie. Een inclusieve samenleving begint bij kennis, reflectie en erkenning van ongelijkheid. Daarom zet DENK in op een brede maatschappelijke aanpak die bewustwording structureel verankert in het lokale beleid.

Dit realiseren wij door:

- ◆ **1.** Publieke campagnes die de meldingsbereidheid van discriminatie vergroten en het belang van diversiteit benadrukken;
- ◆ **2.** Duurzame financiële ondersteuning voor onderwijsinstellingen en maatschappelijke organisaties die aandacht besteden aan het slavernijverleden, de koloniale geschiedenis en migratiegeschiedenis;
- ◆ **3.** Het stimuleren van interculturele evenementen en lokale initiatieven die ontmoeting bevorderen en sociale grenzen doorbreken;
- ◆ **4.** Een rolmodellenprogramma waarin inwoners met een diverse achtergrond als voorbeeld worden gesteld in scholen en gemeenschappen;
- ◆ **5.** Er komt een jongerenraad tegen discriminatie, waarin jongeren hun ervaringen en ideeën delen om discriminatie lokaal aan te pakken.

Rechtvaardigheid voor gedupeerden van de Toeslagenaffaire

De toeslagenaffaire heeft niet alleen ouders geraakt, maar ook hun kinderen. Veel van deze jongeren dragen nu lasten zoals hoge studieschulden, gemiste opleidingsjaren en vertraging in hun toekomst. Zij beginnen hun leven met obstakels die de overheid zelf veroorzaakt heeft. Dat is onrecht dat rechtgezet moet worden.

Gedupeerden hebben recht op herstel, op begeleiding en op nieuwe kansen. Het gaat niet alleen om financiële tegemoetkoming, maar om vooruitkomen door een betere woning, opleidingsmogelijkheden en kans op werk. DENK wil dat de gemeente deze gezinnen menselijk en zonder drempels helpt.

Onze voorstellen zijn:

- ▶ 1. Wij blijven de gedupeerden persoonlijk en pro-actief benaderen;
- ▶ 2. Ouders krijgen gerichte ondersteuning om werk te vinden door gratis bij- omscholing;
- ▶ 3. Een centraal loket voor alle hulpvragen;
- ▶ 4. Onze gemeente maakt werk van nazorg voor gedupeerden in alle vormen;
- ▶ 5. De gemeente biedt structurele juridische ondersteuning aan kinderen van gedupeerden;
- ▶ 6. Kinderen krijgen een nieuwe start door studieschulden kwijt te schelden of in tegoeden voor opleidingen.

ARBEIDSMIGRANTEN & ***STATUSHOUDERS***

Den Haag huisvest veel arbeidsmigranten uit Europa. Zij komen hier om te werken in sectoren waar we grote tekorten hebben, zoals de bouw, logistiek, distributie, zorg en facilitaire diensten. Ze dragen bij aan onze economie, vaak onder lastige omstandigheden en zonder familie in de buurt, terwijl ze worden geconfronteerd met overbewoning, hoge huren en verhuurders die misbruik maken van hun situatie.

Tegelijkertijd krijgen vooral onze kwetsbare wijken de zwaarste lasten te dragen. In de Schilderswijk, Transvaal, Rustenburg-Oostbroek, Laak, de Stationsbuurt en delen van Zuidwest zien bewoners dagelijks de gevolgen van verkamering, vervuiling en malafide verhuurpraktijken. Het zorgt voor druk in de wijk, en het treft ook de

arbeidsmigranten zelf die in deze woningen terecht komen. DENK vindt dat dit anders moet.

Wij willen de druk op de wijken verminderen en arbeidsmigranten beschermen tegen uitbuiting door:

- ◆ 1. Officiële “maximale drukgebieden” aan te wijzen waar geen extra short-stay of woningsplitsing meer wordt toegestaan voor arbeidsmigranten. Bewoners verdienen rust, ruimte en leefbaarheid;
- ◆ 2. We voeren vaste controleteams in die maandelijks in probleemstraten controleren. Bij gevaarlijke situaties sluiten we de woning direct. Bij herhaling nemen we ook maatregelen tegen de verhuurder;

- ◆ **3.** Iedere kamer moet geregistreerd zijn en voldoen aan minimale kwaliteitseisen;
- ◆ **4.** Een vast mobiel loket in drukgebieden voor meertalige instructies en ondersteuning, waar arbeidsmigranten terecht kunnen voor hulp met registratie, zorg, rechten en taal. Zo krijgen mensen toegang tot basiszorg en voorkomen we zorgmijding.
- ◆ **5.** Een gerichte stratenaanpak in de zwaarst belaste wijken. In straten waar veel arbeidsmigranten wonen, komen extra afvalrondes, meertalige instructies, strengere handhaving en vaste wijkboa's. Dit is geen maatregel tegen mensen, maar vóór de leefbaarheid van iedereen in de wijk;
- ◆ **6.** Convenanten met werkgevers in Den Haag. We gaan veel sterker samenwerken met werkgevers. Wie personeel uit het buitenland haalt, moet ook mee-investeren in buurtcoaches, voorlichting en begeleiding;
- ◆ **7.** Om de druk van de wijken te halen, bouwen we twee goed beheerde woonlocaties voor arbeidsmigranten op bedrijventerreinen of stadsranden;
- ◆ **8.** Slimme toepassing van BRP-registratie. We kunnen als gemeente niet iedereen verplichten zich in te schrijven, maar we kunnen wél verhuurders verplichten om bewoners te melden en adressen waar veel mensen in- en uitschrijven extra te controleren. Dat geeft inzicht en voorkomt chaos;
- ◆ **9.** Lobby voor landelijke certificering van uitzendbureaus. Wat landelijk geregeld moet worden, benoemen we eerlijk. Wij gaan stevig lobbyen voor verplichte certificering van uitzendbureaus, zodat malafide bureaus sneller gesloten kunnen worden en gemeenten meer instrumenten krijgen. Dit hoort niet alleen bij Den Haag te liggen;
- ◆ **10.** Jaarlijkse Haagse Arbeidsmigrantenmonitor. Transparantie is noodzakelijk. Ieder jaar publiceren we een openbaar rapport over aantallen, concentraties, overbewoning, handhaving en leefbaarheidseffecten. Zodat we eerlijk kunnen bijsturen en bewoners weten waar ze aan toe zijn.

Statushouders

DENK staat voor een menswaardig migratie- en inburgeringsbeleid, waarin menselijke waardigheid en gelijke behandeling centraal staan. De verkoop van honderdduizenden sociale huurwoningen aan buitenlandse investeerders heeft de druk op de woningmarkt sterk vergroot, maar het aanwijzen van nieuwkomers als oorzaak van de woningnood is zowel onjuist als schadelijk voor de maatschappelijke cohesie.

De oplossing ligt in het vergroten van de beschikbaarheid van betaalbare woningen voor iedereen. De gemeente Den Haag vervult hierin een sleutelrol, zowel in de opvang als in de integratie van vluchtelingen en statushouders. DENK vindt dat onze gemeente deze verantwoordelijkheid moet nemen.

Daarom zetten wij in op:

- ▶ 1. Kleinschalige opvanglocaties die voldoen aan hoge humane normen, zodat onmenswaardige situaties worden voorkomen en de leefbaarheid in woonwijken wordt beschermd;
- ▶ 2. Strikte naleving van de wettelijke taakstelling voor de huisvesting van statushouders, zodat integratie tijdig en zorgvuldig kan plaatsvinden;
- ▶ 3. Eerlijke en evenwichtige spreiding van opvangvoorzieningen over alle Haagse wijken;
- ▶ 4. Snelle en effectieve ondersteuning voor nieuwkomers in de eerste fase, met directe toegang tot taalonderwijs, maatschappelijke begeleiding en voorbereiding op de arbeidsmarkt;
- ▶ 5. Initiatieven die buurtbewoners en nieuwkomers samenbrengen, gericht op het versterken van wederzijds begrip en sociale cohesie.

MOBILITEIT & ***PARKEREN***

Mobiliteit in Den Haag moet betrouwbaar, betaalbaar en bereikbaar zijn voor iedereen. Nieuwe trams en modern openbaar vervoer zijn welkom, maar het helpt weinig als mensen het niet kunnen betalen of er niet op kunnen rekenen. De afgelopen periode is duidelijk geworden dat het verkeer onnodig wordt vastgezet door slechte planning. Gelijktijdige afsluitingen, zoals op de Neherkade, hebben voor grote opstoppingen en gevaarlijke situaties gezorgd.

Ook kruispunten zoals het Hildebrandplein blijven risicoplekken. Dit moet anders en moet voorkomen worden. Daarnaast is deelmobiliteit ongelijk verdeeld over de stad. Bewoners van Zuidwest hebben nauwelijks toegang tot deelauto's of deelscooters, terwijl de behoefte daar groot is. Mobiliteit hoort niet afhankelijk te zijn van je wijk. DENK blijft zich uitspreken

tegen maatregelen die de bereikbaarheid verslechteren, zoals het veranderen van rijrichtingen rond het Hobbemaplein en het plaatsen van pollers die verkeer verplaatsen naar woonstraten en sluiproutes veroorzaken.

Deze maatregelen zorgen niet voor betere bereikbaarheid en lossen de verkeersproblemen ook niet op. Ook automobilisten moeten goed gefaciliteerd worden. Veel inwoners zijn afhankelijk van de auto voor werk, zorg en dagelijks vervoer. Parkeren en bereikbaarheid moeten daarom logisch, betaalbaar en uitvoerbaar blijven.

DENK stelt de volgende maatregelen voor:

- ◆ **1.** Gemeentelijke subsidies om OV-tarieven te verlagen, met voortzetting van gratis openbaar vervoer voor jongeren t/m 17 jaar, AOW-gerechtigden en lage inkomens;
- ◆ **2.** Wijken met onvoldoende OV krijgen prioriteit bij nieuwe investeringen om een beter OV-netwerk te realiseren;
- ◆ **3.** Betere doorstroming door gelijktijdige werkzaamheden en afsluitingen te voorkomen;
- ◆ **4.** Voor de centrumweg S100 zoeken we concrete oplossingen, zoals ondertunneling van de Vaillantlaan en een ondergrondse of bovengrondse doorgaande verbinding bij De Put;
- ◆ **5.** Het Hildebrandplein wordt met de nieuwe plannen veiliger gemaakt;
- ◆ **6.** Wij voeren 30 km/u uitsluitend in op woonstraten waar dit de verkeersveiligheid bevordert en de doorstroming niet schaadt;
- ◆ **7.** Taxi's zijn een onmisbaar onderdeel van de Haagse mobiliteit en verdienen een volwaardige plek in het verkeer. DENK wil dat taxi's beter worden gefaciliteerd, onder andere door medegebruik van busbanen en toegang tot alle pollergebieden, waaronder het Haga Ziekenhuis. Illegale taxi's worden strenger aangepakt met betere inzet van handhaving, ook in de weekenden en nachten;
- ◆ **8.** Meer elektrische laadpalen en stimulering van elektrische bussen en taxi's,
- ◆ **9.** DENK Den Haag schaft het pollergebied in de Schilderswijk volledig af, zodat bewoners en bezoekers het gebied makkelijker in kunnen. Teveel mensen staan dagelijks vast in het verkeer om de wijk in en uit te komen. Dat moet anders;
- ◆ **10.** Aanbieders van deelmobiliteit worden verplicht hun diensten in alle wijken van Den Haag aan te bieden;
- ◆ **11.** Bij de nieuwe plannen voor het Hobbemaplein blijven de huidige rijrichtingen behouden. Ook komt er een oplossing voor de Kaapstraat.

Parkeren

We kijken kritisch naar het huidige POET-beleid. Veel bewoners kunnen geen parkeervergunning meer krijgen en dat leidt tot grote problemen. Een duidelijk voorbeeld is de Binckhorst, waar betrouwbare OV-verbindingen ontbreken en te weinig parkeerplekken beschikbaar zijn. Bewoners worden daar direct de dupe van beleid dat niet aansluit op de werkelijkheid. Ook veel andere straten hebben hier helaas mee te maken, daar waar mogelijk proberen we met maatwerk op zoek te gaan naar een oplossing.

DENK wil meer P+R-locaties in en rond de stad, zodat overstappen op het OV aantrekkelijker wordt. Deze locaties kunnen bovendien worden ingezet voor uitzendbureaus, zodat hun busjes niet langer in woonwijken worden geparkeerd en daar plekken bezet houden die voor bewoners bedoeld zijn. In veel straten zien we veel vaste gehandicaptenparkeerplaatsen; hier dient een kritische blik op geworpen te worden.

Onze voorstellen zijn:

- ▶ 1. We versoepelen het POET-beleid waar mogelijk, zodat er weer een eerste en tweede parkeervergunning kan worden uitgegeven. Zolang de woningcrisis voortduurt, blijft een derde parkeervergunning mogelijk;
- ▶ 2. Het aantal parkeerplaatsen blijft voldoende, zodat bewoners onbezorgd kunnen winkelen, op bezoek kunnen gaan en mobiel blijven binnen onze gemeente. Daarnaast komt extra ruimte beschikbaar op de Karwei-locatie en wordt de toegang van de Haagse Markt parkeergarage verruimd;
- ▶ 3. De parkeertarieven worden waar mogelijk verlaagd, zodat parkeren betaalbaar blijft;
- ▶ 4. Uitzendbureaus parkeren niet langer in woonwijken, maar op aangewezen locaties zoals P+R-terreinen;
- ▶ 5. Er worden geen vergunningen ingetrokken voordat er voldoende OV-verbindingen zijn en bewoners parkeren op eigen terrein mogelijk is;
- ▶ 6. We kijken kritisch naar de vaste gehandicaptenparkeerplaatsen in veel woonstraten;
- ▶ 7. Gratis parkeren op feestdagen, waaronder: Kerst, Pasen, Eid ul-Fitr, Eid ul-Adha, Chinees Nieuwjaar, Divali, Holi Phagwa, Keti Koti, Jom Kipoer en Chanoeka.

ZORG & ***SPORT***

De gezondheidskloof in Den Haag is groot. In sociaaleconomisch kwetsbare wijken leven mensen gemiddeld zeven jaar korter en praktisch opgeleiden hebben aanzienlijk minder gezonde levensjaren dan theoretisch opgeleiden. Tegelijkertijd wordt zorg voor steeds meer mensen onbetaalbaar en sluit het huidige zorgaanbod niet altijd aan op de diversiteit van onze stad.

Cultuursensitieve kennis ontbreekt regelmatig, waardoor klachten van minderheidsgroepen niet altijd worden herkend of goed behandeld. Ook onderzoek laat zien dat klimaat, leefomgeving en biologische aanpassing aan die omgeving invloed hebben op hoe klachten zich verergeren. DENK wil dat deze inzichten serieus worden genomen en breder worden toegepast in de praktijk.

Daarnaast moeten zorgverleners kunnen rekenen op een veilige en respectvolle werkomgeving. Terwijl er grote personeelstekorten zijn, horen we juist vaker over pesterijen, racisme en discriminatie binnen zorginstellingen.

DENK vindt dat instellingen waar dit aantoonbaar voorkomt niet in aanmerking mogen komen voor publieke samenwerkingen en openbaar geregistreerd moeten worden.

Ook mantelzorgers verdienen erkenning en ondersteuning. Zij dragen een groot deel van de zorglast en mogen niet in de knel komen. DENK wil dat mantelzorgers gratis OV krijgen en dat ook ouderen ongeacht hun inkomen gratis kunnen reizen zodat zij actief bewegen en sociaal betrokken kunnen blijven.

DENK wil een Den Haag waarin:

- ◆ **1.** Cultuursensitieve zorg als harde norm, met verplichte trainingen voor alle zorgaanbieders;
- ◆ **2.** Gelijke zorg voor iedereen, ongeacht achtergrond of inkomen;
- ◆ **3.** Aanpak van gezondheidsongelijkheid met gerichte preventie in wijken waar de problemen het grootst zijn;
- ◆ **4.** Gratis aanvullende mondzorg en fysiotherapie voor minima, via een uitgebreidere gemeentepolis;
- ◆ **5.** Sterke focus op preventie, onder andere via de Haagse Diabetesaanpak;
- ◆ **6.** Meer steun voor mantelzorgers: subsidies voor woningaanpassingen, gratis parkeerkaarten en gratis OV;
- ◆ **7.** Toegankelijke digitale zorg, met investeringen in eHealth en zorg op afstand;
- ◆ **8.** Kortere wachtlijsten in de jeugdzorg door extra middelen en ondersteuning via Buurtgezinnen;
- ◆ **9.** Actieve strijd tegen eenzaamheid onder ouderen, samen met religieuze en maatschappelijke organisaties.

Sport

Gemeenten spelen een grote rol in het bevorderen van gezondheid. DENK ziet sport als een onmisbaar middel om gezondheidsproblemen te voorkomen en mensen in beweging te houden. In Den Haag ontbreken nog altijd voldoende kansen voor kinderen en jongeren die door geldzorgen niet kunnen meedoen. Dat willen wij veranderen.

DENK wil meer investeren in talentontwikkeling, toegankelijke sportprogramma's en sterke buurtvoorzieningen. Via het Jeugdfonds Sport & Cultuur willen we samenwerken om sport toegankelijk te maken voor alle gezinnen, ook als er weinig financiële ruimte is. Daarnaast pleiten we voor meer sport- en speelplekken in parken en buurten, omdat daar veel behoefte aan is. Zo krijgt iedereen de kans om dichtbij huis te bewegen.

Wij pleiten voor:

- ◆ 1. De gemeente faciliteert vrouwenzwemmen en andere vrouwensportprogramma's, onder meer door gemeentelijke sportlocaties hiervoor beschikbaar te stellen;
- ◆ 2. Meer sportactiviteiten voor kinderen met extra zorgbehoeften;
- ◆ 3. Gezinnen met een laag inkomen krijgen korting op sportschoolabonnementen;
- ◆ 4. Nieuwe subsidies ondersteunen initiatieven voor gezonde voeding en beweging;
- ◆ 5. Meer zwembaden en samenwerkingen met private zwembaden, zodat de lange wachtlijsten voor zwemlessen sneller worden teruggebracht;
- ◆ 6. Sociaaleconomisch kwetsbare wijken krijgen een wijkgericht sportbudget en projecten speciaal voor meisjes.
- ◆ 7. De gemeente investeert jaarlijks in extra kunstgrasvelden en multiculturele stadstoernooien;
- ◆ 8. Ouderen krijgen speciale beweegprogramma's die aansluiten bij hun mogelijkheden.

DUURZAAMHEID & *KLIMAAT*

10

Wij zien klimaatverandering als een van de grootste uitdagingen van deze tijd, en als een verantwoordelijkheid tegenover de generaties die na ons komen. We willen een samenleving waarin milieuvriendelijk gedrag wordt beloond en gestimuleerd, en een toekomst waarin mens en natuur met elkaar in balans zijn.

Tegelijkertijd groeit de energiearmoede in onze stad. De grote vraag naar het energienoodfonds laat zien dat veel Hagenaars hun energierekening bijna niet meer kunnen betalen. In oudere woningen is het bovendien onveilig door gaslekken, verouderde leidingen en slechte isolatie. Daarom moet Den Haag sneller overstappen op veilige, schone en betaalbare energie. Sociale huurwoningen en oude gaswoningen moeten als eerste worden aangesloten op het publieke warmtenetten, zodat bewoners lagere kosten krijgen en veiliger kunnen wonen.

DENK wil dat gemeenten het voortouw nemen in de overgang naar een duurzame en klimaatbestendige stad door:

- ◆ 1. Meer subsidies voor zonnepanelen, isolatie en warmtepompen, met voorrang voor lage en middeninkomens en sociale huurders.
- ◆ 2. Oude en onveilige gaswoningen krijgen prioriteit bij aansluiting op het publieke warmtenet, zodat bewoners veilig en betaalbaar kunnen wonen;
- ◆ 3. Gemeentelijke gebouwen, scholen en wijkpanden worden versneld verduurzaamd;
- ◆ 4. Rentevrije leningen voor religieuze instellingen, zodat ook zij kunnen verduurzamen.
- ◆ 5. Slimme technologie in sociaaleconomisch kwetsbare wijken zoals ondergrondse afvaltransportsystemen en energiezuinige verlichtingen;
- ◆ 6. Bewoners krijgen echte invloed op beslissingen over de energietransitie, met extra aandacht voor wijken met de meeste achterstanden.

VEILIGHEID

Veiligheid gaat verder dan het bestrijden van criminaliteit. Het gaat om wijken die schoon, veilig en inclusief zijn. Wijken waar bewoners zich gezien voelen, waar vrouwen zonder angst over straat kunnen lopen en waar kinderen zonder zorgen kunnen opgroeien. In verschillende Haagse wijken is de veiligheid nog niet op orde. Bewoners melden donkere plekken, drugsafval, intimiderende situaties en locaties zoals de tunnel bij Holland Spoor die aantoonbaar beter en veiliger moeten. Zulke plekken trekken criminele activiteiten aan en zorgen ervoor dat mensen zich niet vrij durven te bewegen in hun eigen buurt.

Heel Nederland was opgeschrikt door wat er gebeurde op de Tarwekamp, gevolgd door meerdere explosies in andere wijken. We zien daarnaast dat jongeren sneller worden gelokt in de criminaliteit via digitale kanalen. Kwetsbare jongeren moeten beter

beschermd worden en mogen niet op basis van stereotypering worden benadeeld. Dit mag nooit de norm worden.

Daarom is een gerichte en zichtbare aanpak nodig die deze plekken aanpakt voordat de situatie verder escaleert.

Onze voorstellen zijn:

- 1. Er komt een Haagse Explosie-eenheid die ondernemers en bewoners direct ondersteunt bij schade door explosies en preventieve dreigingsanalyses uitvoert;
- 2. Ondernemers die geen schuld hebben worden als slachtoffers behandeld. Een pand wordt alleen gesloten bij daadwerkelijk dreigingsgevaar, met oog voor proportionaliteit;
- 3. Actieplan Femicide: we ontwikkelen een gerichte aanpak tegen vrouwenmoord en huiselijk geweld. De gemeente Den Haag onderzoekt hoe

signalen van risicovolle situaties eerder kunnen worden herkend, zodat we, in samenwerking met de politie, op tijd kunnen ingrijpen. Daarnaast investeren we in extra opvangplekken en cultuursensitieve hulpverlening, zodat ook vrouwen met een migratieachtergrond de weg naar hulp weten te vinden;

- ◆ **4.** De gemeente investeert in beter verlichte straten, veilige tunnels en meer boa's;
- ◆ **5.** Mobiele toezichtspots in de weekenden in het centrum van Den Haag;
- ◆ **6.** Woningen op de begane grond kunnen gebruikmaken van een veiligheidssubsidie om inbraak en overlast tegen te gaan;
- ◆ **7.** In buurten zonder politiebureaus komt een vast en zichtbaar team van meerdere wijkagenten;
- ◆ **8.** Etnisch profileren wordt actief aangepakt met streng toezicht en verplichte diversiteitstrainingen. Digitale stopformulieren via de MEOS-app worden standaard ingezet;

9. Boa's mogen zichtbare religieuze uitingen dragen, zoals een hoofddoek, keppel of kruis. Neutraliteit zit in professioneel handelen, niet in uiterlijk;

- ◆ **10.** Er geldt een zero-tolerancebeleid tegen discriminatie binnen de politie. Bij discriminerend gedrag volgt directe schorsing en ontslag wanneer schuld is bewezen;
- ◆ **11.** Jongeren in kwetsbare wijken krijgen meer perspectief via investeringen in sport, cultuur, opleiding en werkgelegenheid;
- ◆ **12.** Den Haag weigert stigmatiserende aanpakken, zoals antiradicaliseringsprogramma's die groepen verdacht maken. De gemeente werkt niet mee aan het bespioneren van moskeeën of religieuze instellingen;
- ◆ **13.** Ronselaars die jongeren online benaderen worden actief opgespoord via betere digitale monitoring en nauwere samenwerking tussen politie en wijkteams;
- ◆ **14.** Er komen voorlichtingen op middelbare scholen over digitale criminaliteit;
- ◆ **15.** Onderzoeken en cijfers over veiligheidsproblemen worden openbaar gemaakt, zodat bewoners weten wat er speelt en het beleid transparant blijft.

GOED BESTUUR

12

Den Haag is een internationale stad waar toch veel inwoners ervaren dat de gemeente niet altijd toegankelijk of transparant werkt. Communicatie loopt vaak vast, en mensen voelen zich niet altijd begrepen of serieus genomen. Onze stad huisvest bovendien belangrijke internationale organisaties en ambassades.

Dat brengt kansen, maar ook verantwoordelijkheden met zich mee. Samenwerkingen moeten bijdragen aan mensenrechten, veiligheid en respect. Diplomatieke onschendbaarheid mag nooit betekenen dat werknemers onbeschermd blijven of misstanden onder het tapijt verdwijnen.

Den Haag moet hierin duidelijke afspraken maken en grenzen stellen aan partnerschappen die verbonden zijn aan genocide, corruptie of andere ernstige schendingen.

In een moderne stad is ook digitale veiligheid een onderdeel van goed bestuur. Inwoners moeten erop kunnen vertrouwen dat hun gegevens veilig zijn en dat gemeentelijke systemen beschermd zijn tegen buitenlandse beïnvloeding en misbruik. Tegelijkertijd mag taal geen barrière zijn. Daarom wil DENK dat de gemeente AI-vertalingen inzet bij afspraken en gesprekken, zodat iedereen volledig kan meedoen.

Daarom stellen wij de volgende maatregelen voor:

- ◆ **1.** Er komen laagdrempelige loketten en gebruiksvriendelijke digitale platforms;
- ◆ **2.** De gemeente bouwt een digitaal systeem uit waarin inwoners de voortgang van hun dossier kunnen volgen en verslagen van afspraken kunnen teruglezen;
- ◆ **3.** Onredelijke sancties in de bijstand worden onderzocht en afgeschaft;
- ◆ **4.** Beleid en uitvoering worden actief getoetst op discriminatie. Algoritmes en data-analyses moeten vrij zijn van vooroordelen en ongelijke behandeling voorkomen;
- ◆ **5.** Inwoners met directe ervaring worden betrokken bij beleidsvorming, zodat de praktijk centraal staat en beleid beter aansluit;
- ◆ **6.** Discriminatie wordt op alle niveaus bestreden. Er komen duidelijke antidiscriminatiemaatregelen en ingrijpen volgt bij signalen van institutioneel racisme binnen gemeentelijke diensten;
- ◆ **7.** Internationale stedenbanden worden alleen aangegaan met steden die mensenrechten respecteren. Steden die betrokken zijn bij mensenrechtenschendingen, genocide, corruptie of andere ernstige feiten worden uitgesloten;
- ◆ **8.** De gemeentelijke organisatie moet een afspiegeling zijn van de samenleving. Daarom worden quota ingevoerd in hogere functies, en geldt dit ook voor deelnemingen en subsidiepartners.

GEMEENTEFINANCIËN & *LASTEN*

13

Gezonde gemeentefinanciën is nodig om goed voor onze stad te kunnen zorgen. Maar in Den Haag zien we dat de lasten steeds vaker terechtkomen bij mensen die het al zwaar hebben.

Veel huishoudens en kleine ondernemers lopen vast door stijgende kosten, terwijl grote projecten soms onduidelijk zijn in opzet en uitvoering.

Ook wordt er veel geld uitgegeven aan externe inhuur en versnipperde inkopen, waardoor middelen niet altijd efficiënt worden gebruikt.

In wijken waar de leefbaarheid al onder druk staat, zien bewoners te weinig terug van investeringen die juist daar hard nodig zijn.

DENK wil dat de gemeente verantwoord met geld omgaat, duidelijk uitlegt waar middelen naartoe gaan en voorkomt dat financiële risico's bij toekomstige generaties worden neergelegd. Elke euro moet bijdragen aan de stad, niet aan bureaucratie of onnodige kosten.

Daarom kiest DENK voor een doelgericht financieel beleid door:

- ◆ 1. Een eerlijke verdeling van gemeentelijke lasten, zodat minima, lage en middeninkomens en kleine ondernemers worden beschermd;
- ◆ 2. Strengere controle op uitgaven, waarbij onnodige externe inhuur wordt teruggedrongen en efficiëntie vooropstaat;
- ◆ 3. Slimme en gebundelde inkoop, zodat de gemeente minder betaalt voor diensten en projecten waarmee verspilling wordt voorkomen;
- ◆ 4. Gerichtte investeringen in achtergestelde wijken, zodat middelen terechtkomen waar leefbaarheid, veiligheid en kansen het meest onder druk staan;
- ◆ 5. Volledige transparantie over grote projecten, zodat bewoners precies weten hoe gemeenschapsgeld wordt besteed;
- ◆ 6. Beperking van financiële risico's en schulden, zodat toekomstige generaties niet worden belast;
- ◆ 7. Actieve steun voor kleine ondernemers door kwijtschelding van gemeentelijke lasten toegankelijker te maken;
- ◆ 8. Sluitende en betrouwbare gemeentefinanciën, waarbij zorgvuldig wordt omgegaan met beschikbare middelen;
- ◆ 9. DENK Den Haag financiert deze plannen zonder lastenverhoging door stevig te besparen op inefficiënte projectuitgaven en externe inhuur én door bestaande gemeentelijke budgetten slimmer te bundelen en te herbestemmen zodat elke euro terechtkomt waar de stad het hardst nodig heeft.

stem **DENK**

[BEWEGINGDENK.NL](https://bewegingdenk.nl)